

พฤศจิกายนการเปิดรับสื่อและการยอมรับการพัฒนาที่ดินของเกษตรกร
ในจังหวัด น่าน ลำพูน กำแพงเพชร และขอนแก่น

นางสาวอมรทิพย์ ควณพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-904-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017630 111311603

**FARMERS' MEDIA EXPOSURE BEHAVIOR
AND ADOPTION OF LAND DEVELOPMENT IN
NAN, LAMPHUN, KAMPHAENG PHET AND KHON-KAEN PROVINCES.**

Miss Amornthip Khunepund

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University**

1991

ISBN 974-578-904-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการยอมรับการพัฒนาที่คืน
ของเกษตรกรในจังหวัดน่าน ลำพูน กำแพงเพชร
และขอนแก่น

โดย

นางสาวอมรทิพย์ ควรวพันธ์

ภาควิชา

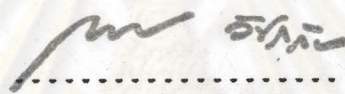
การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี

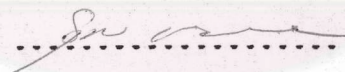
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริชญามหาบัณฑิต

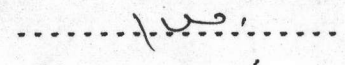
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิษกรักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาระไน แกลกโกล)

อมรทิพย์ วรรณพันธ์ : พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการยอมรับการพัฒนาที่ดินของเกษตรกร
ในจังหวัดน่าน ลำพูน กำแพงเพชร และขอนแก่น (FARMERS' MEDIA EXPOSURE
BEHAVIOR AND ADOPTION OF LAND DEVELOPMENT IN NAN, LAMPHUN, KAMPHAENG
PHET AND KHON-KAEN PROVINCES) อ.ที่ปรึกษา : รศ. จุมพล รอดคำดี, 159 หน้า.
ISBN 954-578-904-6

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อทราบพฤติกรรมการ เปิดรับสื่อต่าง ๆ และการยอมรับ
การพัฒนาที่ดินของ เกษตรกรในจังหวัดน่าน ลำพูน กำแพงเพชร และขอนแก่น จำนวน 320 คน ซึ่งเคย
อบรมหรือ เป็นสมาชิกและมีที่ดินอยู่ใน โครงการของหน่วยพัฒนาที่ดิน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยการ
สัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัยพบว่า วิชยเป็นสื่อมวลชนที่นิยมมากใน 4 จังหวัด รองลงมาคือ โทรทัศน์ และ
สื่อพื้นบ้าน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1. เกษตรกรใน 4 จังหวัด มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
2. เกษตรกรใน 4 จังหวัด มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อพื้นบ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
3. เกษตรกรใน 4 จังหวัด มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
กับการยอมรับการพัฒนาที่ดิน

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติกร ..... อมรทิพย์ วรรณพันธ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

AMORNTHIP KHUNEPUND : FARMERS' MEDIA EXPOSURE BEHAVIOR AND ADOPTION OF LAND DEVELOPMENT IN NAN, LAMPHUN, KAMPHAENG PHET AND KHON-KAEN PROVINCES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JOOMPOL RODCUMDEE. 159 pp. ISBN 954-578-904-6

The purpose of this study is to investigate farmers' media exposure behavior and the relationship between farmers' exposure to specialized media and their adoption of land development. Samples were purposively selected 320 farmers who are members of Land Development Projects or those who are trained in the projects in four provinces : Nan, Lamphun, Kamphaeng Phet and Khon-Kaen. This study is a survey research using interviewing technique to collect data from head of the households. Percentage, one-way analysis of variance, t-test and Pearson's product moment correlation coefficients were computed by using SPSS/PC⁺ programme to analyze the data.

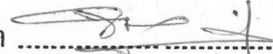
Findings show that radio is the most popular mass media among the target samples in 4 provinces, lower in preference are television and folk media. Results of the hypothesis testing are as follow;

1. Mass media exposure among farmers in 4 provinces is significantly different at .05 level.
2. Folk media exposure among farmers in 4 provinces is significantly different at .05 level.
3. There is no significant difference in farmers' exposure on specialized media..
4. Farmers' exposure of specialized media is correlated to their adoption of land development practice, statistically significant at .05 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต ..... อภิสิทธิ์ ธรรมพิตร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปด้วยดีเพราะความกรุณาของรองศาสตราจารย์
จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ตรวจ แก้ไข
ข้อบกพร่องและควบคุมการวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยุกต
เบญจรงค์กิจ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา ไน กลลโกศล กรรมการ
ในการสอบรวมทั้ง ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ที่กรุณาแนะนำสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นอกจากนี้ ขอขอบคุณนิสิตสาขาสื่อสารมวลชน และสาขานิเทศศาสตร์
พัฒนาการ นิสิตศึกษาจากวิทยาลัยครูเชียงใหม่ กำแพงเพชร และนักศึกษามหาวิทยาลัย
ขอนแก่น รวมทั้งเจ้าหน้าที่จากกรมพัฒนาที่ดิน ในเขตที่รับผิดชอบได้ให้ความช่วยเหลือ
ในการเก็บข้อมูล

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อนร่วมงานที่ได้ให้ความ
ช่วยเหลือและสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ
กรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
นางสาวอมรทิพย์ คชรพันธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2. ทฤษฎีแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3. ระเบียบวิธีวิจัย	37
4. ผลการวิจัย	47
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	109
เอกสารอ้างอิง	123
ภาคผนวก ก	129
ภาคผนวก ข	143
ภาคผนวก ค	156
ประวัติผู้เขียน	159

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การเคยอ่านหนังสือพิมพ์	50
2. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ชื่อหนังสือพิมพ์	51
3. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม เหตุผลในการอ่านหนังสือพิมพ์	52
4. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม เวลาที่อ่านหนังสือพิมพ์	53
5. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละครั้ง	54
6. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามสถานที่ ที่เคยอ่านหนังสือพิมพ์	55
7. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามจังหวัด และความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์ต่อสัปดาห์	56
8. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การเคยฟังวิทยุ	57
9. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามสถานที่ ที่รับฟังเป็นประจำ	58
10. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามเหตุผล ในการฟังวิทยุ	59
11. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามเวลา ในการฟังวิทยุ	60
12. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามระยะเวลา ในการฟังวิทยุแต่ละครั้ง	61
13. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามสถานที่ ที่รับฟังวิทยุ	62
14. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามจังหวัด และความถี่ในการฟังวิทยุต่อสัปดาห์	63

15. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การเคหคูโทรทัศน์	64
16. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม สถานีโทรทัศน์	65
17. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม เหตุผลในการดูโทรทัศน์	66
18. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม เวลาในการดูโทรทัศน์	67
19. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ระยะเวลาในการชมโทรทัศน์แต่ละครั้ง	68
20. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม สถานที่ในการชมโทรทัศน์	69
21. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามจังหวัด และความถี่ในการดูโทรทัศน์ต่อสัปดาห์	70
22. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ความชอบเปิดรับสื่อพื้นบ้านแต่ละจังหวัด	71
23. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ประเภทของสื่อพื้นบ้าน	72
24. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม เหตุผลในการเปิดรับสื่อพื้นบ้าน	73
25. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การแนะนำสื่อพื้นบ้านเป็นหัวข้อสนทนา	74
26. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม บุคคลที่เป็นคู่สนทนา	75
27. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรเปรียบเทียบ สื่อพื้นบ้านกับวิทยุ	76
28. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรเปรียบเทียบ สื่อพื้นบ้านกับโทรทัศน์	77

29.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามการเคยเปิด รับสื่อเฉพาะกิจ (สื่อสิ่งพิมพ์) ของหน่วยงานอื่นแต่ละจังหวัด..	78
30.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เคยเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ จำแนกตามประเภทของสื่อ	79
31.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม เนื้อหาในสื่อเฉพาะกิจ	80
32.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เปิดรับสื่อเฉพาะกิจ จำแนกประโยชน์ของสื่อ	81
33.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ความชอบในสื่อเฉพาะกิจ	82
34.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ลักษณะเด่นของสื่อเฉพาะกิจ	83
35.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ของหน่วยงานอื่นแต่ละจังหวัด	84
36.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การเคยเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ (สื่อสิ่งพิมพ์) ของกรมพัฒนาที่ดินแต่ละจังหวัด	85
37.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ของกรมพัฒนาที่ดินแต่ละจังหวัด	86
38.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่เคยเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ของกรมพัฒนาที่ดินจำแนกตามประเภทของสื่อ	87
39.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามการเคยนำ ความรู้จากสื่อมวลชน เรื่องการพัฒนาที่ดินไปปฏิบัติ	88
40.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามการเคยนำ ความรู้จากสื่อเฉพาะกิจของกรมพัฒนาที่ดินไปปฏิบัติ	89
41.	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การเคยมีปัญหาเรื่องดิน	90

42. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรทั้ง 4 จังหวัด จำแนกตามวิธีการแก้ไขปัญหาที่ดิน	91
43. การเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของเกษตรกร 4 จังหวัด จำแนกตามระดับการเปิดรับสื่อมวลชน	93
44. การเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของเกษตรกร 4 จังหวัด จำแนกตามการเคยเปิดรับสื่อพื้นบ้าน	94
45. การเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของเกษตรกร 4 จังหวัด จำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ของหน่วยงานอื่น	95
46. การเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของเกษตรกร 4 จังหวัด จำแนกตามการเคยเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ของกรมพัฒนาที่ดิน	96
47. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรทั้ง 4 จังหวัด จำแนกตามระดับการยอมรับการพัฒนาที่ดิน	97
48. ผลวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน ของเกษตรกรใน 4 จังหวัด	100
49. การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ภายหลังการทดสอบความแปรปรวน	101
50. ผลวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับสื่อพื้นบ้าน ของเกษตรกรใน 4 จังหวัด	102
51. การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ภายหลังการทดสอบความแปรปรวน	103
52. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ของหน่วยงานอื่นของเกษตรกรใน 4 จังหวัด	104
53. ผลวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ของกรมพัฒนาที่ดิน ของเกษตรกรใน 4 จังหวัด	105
54. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ กับการยอมรับการพัฒนาที่ดิน	106

55. ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรม การเปิดรับสื่อเฉพาะกิจของหน่วยงานอื่น กับการยอมรับการพัฒนาที่ดิน	107
56. ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรม การเปิดรับสื่อเฉพาะกิจของกรมพัฒนาที่ดิน กับการยอมรับการพัฒนาที่ดิน	108
57. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามเพศ	129
58. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามอายุ	129
59. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ระดับการศึกษา	130
60. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามศาสนา ...	130
61. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การประกอบอาชีพหลัก	131
62. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม อาชีพรอง	132
63. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามรายได้ ...	133
64. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การถือครองที่ดิน	133
65. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ขนาดการถือครองที่ดิน	134
66. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ภาวะหนี้สิน	134
67. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ประเภทเจ้าหน้าที่	135
68. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน	136
69. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ภูมิลำเนา	137

70. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม จำนวนปีที่อาศัยอยู่ในภูมิลำเนา	137
71. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การย้ายถิ่น	138
72. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การมีประสบการณ์ภายนอกสังคม	138
73. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม สถานที่ที่เคยเดินทางไป	139
74. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม เหตุการณ์เดินทาง	140
75. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม สถานภาพทางสังคม	140
76. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม การเข้าร่วมกลุ่ม	141
77. แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตาม ความบ่อยครั้งในการเข้าร่วมกลุ่ม	142